

WWF Programul Dunăre Carpați România
Afi Tech Park 1, Bdul. Tudor Vladimirescu,
nr. 29, etaj 3
sector 5, cod 050881, București
Tel: +4021 317 49 96
Fax: +4021 317 49 97
email: office@wwf.ro
www.wwf.ro

Nr. înreg. 373 / Dată: 11 decembrie 2019

Către: Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor

În atenția:

Dlui Ministru Costel Alexe

Dlui Secretar de stat Gelu Puiu

Spre știință: Dlui Consilier Bogdan Micu și Adrian Hăgătiș

Subiect: *principiile și direcțiile de acțiune referitoare la combaterea recoltării ilegale a lemnului*

Stimate Domnule Ministru,

Stimate Domnule Secretar de stat

Asociația WWF Programul Dunăre-Carpați România (WWF) solicită Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor organizarea unei **dezbatere publice** privind identificarea celor mai bune soluții pentru combaterea recoltărilor ilegale a lemnului în România.

Vă transmitem atașat propunerile susținute constant de WWF, privind principiile și direcțiile de acțiune referitoare la combaterea recoltării ilegale a lemnului. Reiterăm și pe această cale necesitatea adoptării unor soluții integrate pentru combaterea tăierilor ilegale în mod eficient, care să vizeze: (i) Normele referitoare la proveniența, circulația și comercializarea materialelor lemnoase, la regimul spațiilor de depozitare a materialelor lemnoase și al instalațiilor de prelucrat lemn rotund, precum și a unor măsuri de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 995/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 octombrie 2010 de stabilire a obligațiilor ce revin operatorilor care introduc pe piață lemn și produse din lemn, (ii) Regulamentul de pază a fondului forestier, (iii) Regulamentul de organizare și funcționare al Gărzilor forestiere (iv) Regulamentul de valorificare a masei lemnoase, (v) Legea contravențiilor silvice, (vi) Codul fiscal.

Având în vedere importanța **sistemul informațional integrat pentru identificarea provenienței și urmărirea trasabilității materialelor lemnoase (SUMAL)** și impactul pe care îl are asupra sectorului forestier, dar și implicațiile în asigurarea securității naționale, atragem atenția asupra necesității derulării unor **dezbateri publice reale** încă din faza identificării soluțiilor tehnice (iar nu după ce sistemul informatic este deja dezvoltat). Ținând cont de complexitatea soluțiilor, care necesită timp și resurse, în opinia noastră un prim pas esențial ar fi obținerea unui consens cât mai larg asupra **orientării strategice și direcțiilor de urmat**, alături de un calendar de lucru asumat de factorii de decizie **împreună** cu principalii factori interesați/afecțați. Este nevoie de un **consens la nivel național**, este nevoie de **predictibilitatea**, altfel soluțiile disparate riscă să accentueze și să prelungească o stare de fapt care a generat instabilitatea sectorului forestier și a redus implicit aportul acestuia la dezvoltarea durabilă a comunităților locale.

Apreciem deschiderea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor privind considerarea unui proces participativ și ne exprimăm speranța că propunerile transmise vor fi luate în considerare în sensul creșterii eficienței sistemelor de prevenirea și combatere a recoltării ilegale, prin controlul introducerii în piață a lemnului și asigurarea trasabilității acestuia.

Cu deosebit respect,

Radu Vlad

Coordonator Păduri și Proiecte Regionale

WWF Programul Dunăre-Carpați România

I. Propunerile WWF pentru eficientizarea sistemul informațional integrat pentru identificarea provenienței și urmărirea trasabilității materialelor lemnoase (SUMAL)

Normele referitoare la proveniența, circulația și comercializarea materialelor lemnoase, la regimul spațiilor de depozitare a materialelor lemnoase și al instalațiilor de prelucrat lemn rotund, precum și a unor măsuri de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 995/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 octombrie 2010 de stabilire a obligațiilor ce revin operatorilor care introduc pe piață lemn și produse din lemn.

I.1. Propuneri dezvoltare „SUMAL OCOL”

(a se privi corelat cu propunerile pentru Regulamentul de pază a pădurilor):

- ✓ Cod unic aferent actelor de punere în valoare (APV) și calculul și generarea APV, **incluzând volumele și sortimentele conform metodelor de calcul prevăzute de legislația în vigoare** (Ordinul nr. 1323/2015); generarea carnetelor de inventariere și a fișelor de evidență a înălțimilor măsurate, **astfel cum au rezultat din înregistrarea cu dispozitivele mobile, acolo unde acestea sunt disponibile.**
- ✓ Instituirea unor mecanisme de prevenție în situația în care volumul materialelor lemnoase înscrise în avizele de însoțire primare, depășește volumul total autorizat **pe grupe de specii:** (i) controlul exploatarei, (ii) proces verbal prin care se estimează masa lemnoasă disponibilă aferentă aceluiași cod unic APV; se are în vedere că volumul oferit de APV este un volum estimat, iar erorile admise legal depășesc 20%.
- ✓ Transmiterea în SUMAL a **coordonatelor platformei primare și a limitelor parchetului de exploatare în format GIS** (coordonate stereo 70), conform Ordinului nr. 1540/2011 astfel cum a fost completat prin Ordinul nr. 1146 /2017.
- ✓ Posibilitatea utilizării platformei informaționale ca **bază de date multifuncțională** și generarea de **rapoarte tematice** pentru cei implicați.
- ✓ **Conexarea** SUMAL Agent, Wood tracking și SUMAL Ocol pentru a permite accesul ocoalelor silvice la propriile partizi autorizate către operatori și renunțarea la dubla raportare (verificarea în timp real a stadiului exploatărilor, facturarea la timp a masei lemnoase); Sistemul informațional ar trebui să poată oferi **acces și pentru interogarea datelor relevante pentru implementarea**

cerințelor EUTR (de ex. proprietate, contract de administrare, amenajament silvic, autorizații, avize, administrator drum etc.), inclusiv pentru agenții economici, alții decât administrația silvică, care au calitatea de operator (asa cum e definită de EUTR) - interconectare baza de date SUMAL Ocol /SUMAL Agent.

I.2 Propuneri dezvoltare „SUMAL Agent” / „Wood tracking”:

- ✓ **Definirea recoltării legale în baza Reg. UE 995 /2010 – EUTR**, astfel încât **nedeclararea sau declararea incorectă de către operatori a cantităților** de masă lemnoasă introduse în piața (acolo unde se depășește toleranțele legale) să fie considerată recoltare ilegală, care să atragă **suspendarea imediată a autorizației de funcționare** și, după caz, răspunderea penală; conform propunerilor susținute, plata masei lemnoase se realizează în baza volumului declarant, prin urmare nedeclararea corectă în mod intenționat poate constitui furt sau evaziune fiscală. În acest sens precizăm de asemenea că declararea incorectă (în situația în care nu vorbim de erori materiale, ci de rea credință), se subsumează infracțiunilor de fals în inscripții oficiale și uz de fals astfel cum sunt definite de Codul penal.
- ✓ Determinarea și **adoptarea unor toleranțe rezonabile**, în funcție de metoda de cubare utilizată (pentru cubajul tehnic realizat pe baza amprentei grafice a transportului, fiind suficientă recunoașterea amprentei, calculul volumului fiind generat prin SUMAL).
- ✓ **Punctele de intrare în piață** ar trebui să fie instituite de Minister la propunerea fiecărui Ocol silvic (nominalizat), materializate pe teren și pe hărți, cu coordonate GPS (inspectorul pădurii), precizate în contractul de valorificare a masei lemnoase și aduse la cunoștința operatorilor prin procese verbale. Desemnarea punctelor de intrare în piață ar trebui să țină cont de următoarele condiții: acoperire semnal GSM/GPS, să fie poziționate înainte de orice unități de prelucrare/depozite de lemn, să acopere o rețea de infrastructură forestieră cât mai largă.
- ✓ **Evitarea dublei înregistrări** a avizelor atât în Wood Tracking cât și în SUMAL Agent prin interconectarea bazelor de date ale acestor două aplicații. Stocurile din APV se calculează în funcție de avizele emise în Wood Tracking, dar cele din SUMAL Agent în funcție de cantitățile introduse de operator pentru fiecare aviz.

I.2.a Concentrarea pe mecanisme de prevenție:

- ✓ Emiterea avizelor primare se realizează prin aplicația SUMAL care preia automat și înregistrează **cubajul tehnic** al materialelor lemnoase (inclusiv tocătura) cu o toleranță acceptabilă (în mod ideal < 5%); cubajul tehnic este o **măsură esențială de prevenție** în ce privește declararea eronată a cantităților și eliminarea subiectivității operatorului.

- ✓ Avizul primar în format electronic va genera alături de cubajul tehnic¹ și „**amprenta grafică a transportului**” (adică modul **unic** de distribuire/așezare a materialelor lemnoase în mijlocul de transport), care să fie atașat codului unic generat de SUMAL. Amprenta grafică a transportului este cel mai bun „**sigiliu**” al **transportului**, o măsură esențială de prevenire a transporturilor multiple sau a modificărilor ulterioare în ce privește cantitatea/calitatea masei lemnoase.
- ✓ Declarația de către operatori a **cantităților** de masă lemnoasă introduse în piață prin avizele primare, **să se valideze la punctul declarat de intrare în piață**; operatorul va primi o notificare care să confirme validarea avizului (introducerea în piață fără aceasta validare ar trebui să fie considerată recoltare ilegală).
- ✓ Avizele primare să fie verificate de către administrația silvică /proprietar la **punctul declarat de intrare în piață**; această responsabilitate putând fi **delegată prin contract unei alte părți terțe**.
- ✓ **Invalidarea codului unic** în mod automat după scanarea/**verificarea amprentei unice** a transportului **la destinație**, de către operatorul economic destinat al materialelor lemnoase; în momentul verificării se vor înregistra automat în aplicația SUMAL și coordonatele locației, data, ora, minutul și secunda. Invalidarea codului unic **este semnalată operatorului**; în cazul în care destinatarul este o persoană fizică, invalidarea se va realiza de către profesionist la destinație.
- ✓ Utilizarea de către profesioniști a unor terminale/aparate de recepție **standardizate** (de ex. utilizare receptori GPS) și softuri **securizate** (pentru eliminarea posibilității de manipulare a datelor electronice), care să fie utilizate de profesioniști (puse la dispoziție gratuit de către autoritatea publică care răspunde de silvicultură – fiind o chestiune care intră sub incidența siguranței naționale);
- ✓ Dezvoltarea unui modul „**due diligence system**” (**DDS**) care să fie aplicat de operatori și comercianți pentru facilitarea implementării prevederilor EUTR; structura logică ar presupune urmărirea listei de verificatori (actualizată) conform metodologiei de exercitare a atribuțiilor de control și ar trebui **să ofere accesul la informațiile necesare implementării EUTR** (inclusiv prin **conexarea datelor** disponibile în SUMAL Ocol legate de codul unic al APV);
- ✓ Depășirea volumului total autorizat **pe grupe de specii** se va putea realiza doar după (i) efectuarea unui control al exploatarei de către administrația silvică și (ii) înregistrarea în

¹ <https://www.researchgate.net/publication/331399062>

SUMAL Ocol a procesului verbal în care se estimează masa lemnoasă disponibilă aferentă aceluiași cod unic al APV.

- ✓ Informarea prin interogare a operatorului asupra volumelor disponibile respectiv **generarea de rapoarte** tematice privind înregistrările realizate;
- ✓ Măsură de prevenție: blocarea emiterii de coduri unice pentru avizele secundare în situația în care echivalentul lemn rotund al **ieșirilor** atinge echivalentul lemn rotund al **intrărilor** (avize primare și avize secundare) plus stocurile interne; emiterea codurilor pentru avize va fi posibilă doar pentru volumele care rezultă că sunt disponibile după operarea în SUMAL a registrelor interne.
- ✓ Blocarea emiterii codurilor unice pentru avizele primare în situația în care cantitatea de lemn care urmează a fi transportată nu a fost achitata în avans, în cazul în care această condiție este prevăzută în contract.

I.2.b Dacă nu este posibilă operaționalizarea „amprentei digitale a transportului”:

- ✓ Aparatele de recepție trebuie **să însoțească (fizic)**, permanent autovehiculele care transportă materialele lemnoase;
- ✓ Avizul electronic să includă date legate de identitatea terminalului (**IP/IMEI**) de pe care s-a emis;
- ✓ Transmiterea în SUMAL a **coordonatelor traseului** (funcția „track log”: data/ora/coordonate/IP/IMEI) în format GIS (coordonate stereo 70); se vor semnala alerte de poziționare GPS privind abaterea semnificativă (evitarea transportului multiplu) de la traseul prestabilit de profesioniști (se va predefini locația unde transportul intră pe drumurile publice); avizul trebuie să includă **notarea kilometrajului mijlocului de transport** al materialului lemnos atât în punctul de plecare cât și în cel de sosire al traseului prestabilit; se vor semnala alerte în situația în care există diferențe semnificative între kilometrajul la bord și traseul în GIS; în cazul controalelor transporturilor se vor verifica în mod sistematic aceste aspecte; alertele ar trebui să fie utilizate doar pentru **prioritizarea controalelor și nu ar trebui să atragă în mod neaparat sancționarea** operatorilor (având în vedere erorile tehnice și multitudinea de situații speciale).
- ✓ Emiterea de alerte în primul rând către operatori și ulterior, după caz, factorilor interesați (operator, administrația silvică, garda forestiera), inclusiv pentru situațiile în care se înregistrează lemn din alte **specii** decât cele prevăzute în APV sau **diametre** semnificativ mai mari decât cele introduse în calculul APV din carnetul de inventariere; aceasta

presupune ca avizele primare de expediție să fie întocmite direct în aplicația Wood Traking prin introducerea tuturor pieselor (cu excepția situațiilor în care este permis cubajul tehnic);

- ✓ Nu se va emite cod unic (online /offline) dacă sunt semnalate erori de poziționare (bazinetul în care este plasat parchetul sau platforma primară) peste anumite toleranțe admise (se va avea în vedere configurația tehnica minimă impusă); aceasta presupune posibilitatea **descărcării prealabile a datelor din SUMAL** în legatura cu codul unui APV (ex. pentru descărcarea informațiilor APV, stabilirea traseului, hărți etc.).

I.3 Dezvoltarea unui modul „SUMAL Proprietar”:

- ✓ Pentru recoltarea lemnului (până la 20 mc/an) de către proprietari în regie proprie (**care nu au calitatea de operatori**), inclusiv pentru suprafețele din afara fondului forestier național, emiterea avizelor primare pentru circulația materialelor lemnoase ar trebui să poată fi realizate de către proprietar prin aplicația “SUMAL Proprietar”; doar în situația în care lemnul nu este introdus în piață conform prevederilor EUTR (adică pentru consum propriu).
- ✓ În aceste situații materialele lemnoase nu vor putea fi comercializate.

I.4 Propuneri dezvoltare „Inspectorul Pădurii”:

- ✓ Creșterea gradului de transparență prin dezvoltarea aplicației „Inspectorul pădurii” (pentru mobil).
- ✓ Posibilitatea verificării „**amprente grafice a transportului**”.
- ✓ Prin interogare se vor publica toate datele relevante, **care nu sunt confidentiale** (de ex. codul unic, data și ora încărcării, **localizarea parchetului în GIS**, perioada de valabilitate a avizului, se va preciza dacă transportul se afla pe traseul prestabilit etc.).
- ✓ **Precizarea validității codului** și specificarea orei la care a început transportul, perioada de valabilitate a avizului, respectiv ora la care s-a făcut descărcarea/verificarea transportului la destinație.
- ✓ adaptarea procedurilor de sesizare prin sistemul de urgență **112** și pentru **transporturile „în gol”** pentru care **codul unic nu este invalidat** (în sensul combaterii transporturilor multiple).

II. Regulamentul de pază a pădurilor

Deși contraperformant, sistemul de pază actual al pădurilor din România pune în continuare accent pe paza arborilor (aflați în gestiune la nivel de canton) și nu pe controlul recoltării lemnului în ansamblu, printr-un efort colectiv, urmând o abordare integrată.

Sistemul actual de pază/control bazat pe marcarea și paza arborilor în pădure trebuie transformat într-unul axat pe **controlul volumelor materialelor lemnoase ce ies din pădure (momentul plasării pe piață a lemnului)**.

- Se impune instituirea unui sistem de control bazat pe **transparență și verificarea introducerii pe piață** a lemnului.
- Atribuțiile de pază ale personalului silvic ar trebui să se concentreze asupra **plasării pe piață a lemnului**, beneficiind de sistemul informatic integrat de urmărire a materialelor lemnoase (SUMAL, Wood Tracking, inclusiv prin eficientizarea sistemului de alertare bazat pe imagini satelitare).
- **Renunțarea** la sistemul de control bazat pe identificarea **“cioatelor nemarcate/marcate ilegal”**.

Modalitatea prin care se realizează materializarea arborilor care urmează a fi extrasi ar trebui să fie stabilită de către proprietar /administrator și precizată în contractul de valorificare a masei lemnoase respectiv regulamentul propriu de paza; verificarea „mărcii” fiind exclusiv în sarcina administratorului/propietarului.

- Înregistrarea în SUMAL a **conturului pachetelor** (GIS) și corelarea analizei satelitare cu data autorizării/reprimirii parchetelor; semnalizarea de **alerte** către factorii afectați (administrația silvică, garda forestieră, proprietar, garda de mediu), în situația în care din analiza periodică a imaginilor satelitare se identifică posibile recoltări de lemn **în afara limitelor parchetelor de exploatare sau perioadele de valabilitate a autorizației**;
- Raportarea **alertelor** către toți factorii afectați (operator, administrația silvică, garda forestieră/poliție).
- Instituirea unor sisteme de **monitorizare transparente a alertelor** generate de SUMAL; soluționarea alertelor se operează în SUMAL.
- Stabilirea unor **indicatori și praguri de performanță**, privind paza pădurilor, pentru structurile silvice autorizate (ex. cuantumul și modalitatea de **verificare a alertelor semnalizate**, numărul **controalelor** privind activitățile de exploatare **și circulație** a materialelor lemnoase, **urmând o abordare bazată pe evaluarea sistematică a riscurilor** etc.).
- Sisteme de **monitorizare video (permanente)** pentru **zonele de risc**.

- **Declararea accesului și destinația** în fondul forestier național (cu mijloace ce pot transporta lemn), utilizând aplicația SUMAL; astfel ar fi disponibilă o **evidență în timp real a activităților în pădure**, care ar putea fi utilizată de toți cei cu atribuții de pază/control (în lipsa unui astfel de instrument este foarte greu să se organizeze paza fondului forestier național, respectiv monitorizarea circulației materialelor lemnoase). Declararea accesului în fondul forestier național reprezintă nu doar un mijloc foarte eficient de prevenție a recoltării ilegale a lemnului, ci și un mod de monitorizare a plății taxei de drum/PEAJ (starea drumurilor forestiere în România este în foarte multe situații deplorabilă și pentru că nu se încasează această taxă pentru mentenanța infrastructurii).
- Simplificarea procedurilor de **raportare a tăierilor ilegale** identificate de către instituțiile cu atribuții de control în silvicultură, prin raportarea lor în **SUMAL** și dezvoltarea unei **platforme interactive** la care să aibă acces toate instituțiile cu atribuții de paza/control (justificare: debirocratizare, operativitate, eficiență, evitarea dublei înregistrări pentru situațiile statistice);
- **Extinderea graduală a răspunderii colective (“în solidar”)** atât a personalului silvic cu atribuții de pază cât și al altor instituții cu responsabilități în combaterea recoltării ilegale a lemnului (gărzi forestiere, poliție, jandarmerie etc); având în vedere faptul că gestionarea ilegală, degradarea ori distrugerea resurselor fondului forestier constituie o amenințare la adresa siguranței naționale a României (Legea nr. 51 /1991 actualizată), nu se poate concepe ca răspunderea să fie atrasă doar personalului silvic.

Mai mult, trebuie avut în vedere că personalul silvic are **atribuții limitate** în afara fondului forestier național (ex. nu are atribuții de control pentru circulația materialelor lemnoase pe drumurile publice). În mod evident, în funcție de gravitatea faptelor, după caz, se impune instituirea unei răspunderi colective atât în ce privește structurile silvice, dar și al altor instituții cu responsabilități în combaterea recoltării ilegale a lemnului. Se impune consolidarea și armonizarea, în cadrul unui proces transparent, a **procedurilor specifice privind reglementarea atribuțiilor de control** pentru **toate instituțiile implicate** (structuri silvice, garda forestieră, garda de mediu, poliție, jandarmerie etc.) în sensul creșterii eficienței activităților specifice de combatere integrată a tăierilor ilegale.

III. Regulamentul de funcționare a Gărzilor Forestiere

(aspecte generale privind indicatorii de performanță și creșterea gradului de transparență a controalelor)

- Instituirea de **proceduri de control transparente** care să urmeze o **abordare bazată pe riscuri** (adică **prioritizarea controalelor** pe criterii obiective și transparente); **alertele generate** de SUMAL trebuie să fie utilizate pentru prioritizarea controalelor alături de ceilalți **factori de risc** determinați și asumați în mod transparent.
- Instituirea unor **indicatori de performanță** privind controalele **inopinate** pentru operatori (cu accent pe introducerea pe piață a masei lemnoase).

Indicatorii de performanță ar trebui stabiliți în baza unui **plan de control** ce urmează o **abordare de riscuri**, astfel încât controalele să nu poată fi orientate discreționar.
- Sistemul de control ar trebui să susțină în mod prioritar **aplicarea Reg. UE 995 /2010 (EUTR)** respectiv procedurile de **pază a pădurilor** și controlul circulației materialelor lemnoase la **prima plasare pe piața**.
- Includerea unui sistem online de **evidență publică a registrelor de control** (conform prevederilor Reg. (UE) 995/2010).
- Instituirea unor **sisteme de monitorizare transparente a alertelor** generate de SUMAL; toate rapoartele de verificare a alertelor să se opereze în SUMAL.

IV. Regulamentul de valorificare a lemnului

(cu accent asupra valorificării lemnului pe picior)

- ✓ Contractarea masei lemnoase pe picior în “stadiu de proiect tehnic” (APV), iar plata se va realiza conform **volumului recepționat în punctul declarat de intrare în piață** prin validarea avizelor primare emise.
- ✓ Transferul de proprietate a masei lemnoase începe o dată cu procesul verbal de predare-primire a parchetului și se încheie o dată cu **validarea**, de către administrația silvică/proprietar/terță parte acreditată, a **avizului primar** emis de operator. Circulația materialelor lemnoase dincolo de punctul declarat de intrare în piață fără validarea avizului primar constituie **recoltare ilegală** (având în vedere că plata se face în baza validării avizului primar la punctul declarat de intrare în piață).
- ✓ Parchetul poate fi împărțit pe **postaje delimitate doar ca amplasament** pe teren și în GIS; se va depune de către operator o **garanție de bună execuție** a lucrării; se va autoriza accesul într-o

nouă postată doar după ce recepția lucrărilor de exploatare confirmă că recoltarea masei lemnoase este finalizată în mod adecvat (în această etapă condiția nu ar trebui să includă și marionarea);

Garanția se pune la dispoziție operatorului doar după recepția finală a lucrărilor de exploatare prin care se confirmă recoltarea masei lemnoase pentru întreg parchetul.

- ✓ Plata în avans a masei lemnoase, respectiv stabilirea garanției trebuie agreată prin înțelegerea contractuală a părților.

V. Legea contravențiilor silvice

- ✓ Instituirea unui regim de sancțiuni eficiente, proporționale și disuasive.

VI. Sprijinirea dezvoltării rurale prin prelucrarea locală a masei lemnoase și alocarea cu prioritate a lemnului de foc pentru populație

- ✓ Accesul populației la lemnul de foc și valorificarea superioară a masei lemnoase trebuie în continuare promovate prin adoptarea unor soluții administrative și financiare eficiente (reducerea **TVA la lemnul pentru populație**, reducerea **fiscalizării pentru muncitorii forestieri**);
- ✓ Promovarea valorificării superioare a lemnului, nu doar la nivel declarativ, de principiu, prin includerea unor praguri minime.
- ✓ Pentru stimularea valorii adăugate produselor din lemn (pentru pădurile proprietate publică) se impune **prioritizarea alocării lemnului prin licitații publice și criteriile de atribuire pe puncte** care să țină cont de gradul de prelucrare a materialelor lemnoase și aportul socio-economic local al activității de prelucrare a lemnului raportat la cantitatea de lemn consumată (în acord cu principiile directoare ale Codului Silvic și ale Regulamentului de valorificare a masei lemnoase).
- ✓ **Subfinanțarea sectorului forestier**, ilustrată prin starea infrastructurii silvice (de ex. rețeaua de drumuri forestiere, platforme primare, depozite de masă lemnoasă, utilaje etc.) și implicit vânzarea lemnului „pe picior” ca „strategie națională”, îngreunează procesul de combatere a tăierilor ilegale prin impunerea unor proceduri de control complexe cu costuri ridicate (plătite în final tot de pădure și comunități).

Totodată, aceste practici anulează principiul „valorificării superioare a masei lemnoase” și contribuția la o valorificare adecvată a resurselor naturale, contribuind mai departe la scăderea competitivității sectorului forestier.